

Norica Bîrzotescu

REȚETE ISTORICE
DIN
BUCĂTĂRIA SATULUI

CĂMARA
SĂTENCEI

Editura Cămara Sătencei, București, 2019

REȚETE ISTORICE DIN BUCĂTĂRIA SATULUI

Ediție alcătuită și îngrijită de Norica Bîrzotescu

Machetare: Arcadia Graphics

© copyright Editura Cămara Sătencei

Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BÎRZOTESCU, NORICA

Rețete istorice din bucătăria satului / Norica Bîrzotescu. - București :

Cămara sătencei, 2019

Conține bibliografie

ISBN 978-606-94793-1-5

641.55

Centru de difuzare:

Editura Cămara Sătencei

Str. Târgu Neamț nr. 19A, bl. TS30, ap. 5, sector 6, București

Tel: 0723.32.72.99

E-mail: contact@camarasatencei.ro

Tipărit la Tipografia Everest.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări fără acordul scris al editorului este strict interzisă și se pedepsește conform Legii Drepturilor de Autor.

CUPRINS

1. TURTIȘOARE (POGĂCI) CU JUMĂRI – 1908	8
2. SCROB ȚĂRĂNESC – 1930.....	10
3. ALIVENCI – 1940	12
4. VĂRZĂRI – 1940	14
5. JUMĂRI CU JUMERE – 1964	16
6. TOCI MOLDOVENEȘTI – 1969	18
7. SALATĂ VERDE – 1928	20
8. SALATĂ DE CARTOFI – 1942	22
9. SALATĂ DE ROȘII – 1942	24
10. BORȘ DE FASOLE USCATĂ – 1940	28
11. BORȘ CU BUREȚI (CIUPERCI) – 1949	30
12. CIORBĂ ȚĂRĂNEASCĂ DE VACĂ – 1930	32
13. CIORBĂ ȚĂRĂNEASCĂ – 1935	34
14. CIORBĂ ȚĂRĂNEASCĂ DE PASĂRE – 1955	36
15. CIORBĂ ȚĂRĂNEASCĂ DE PURCEL – 1955	38
16. SUPĂ ȚĂRĂNEASCĂ – 1908	40
17. CURCAN GĂITĂ ȚĂRĂNEȘTE – 1908	44
18. CARNE CU VARZĂ ȚĂRĂNEASCĂ – 1927	46
19. SARMALE – 1929	48
20. MAZĂRE GĂITĂ ȚĂRĂNEȘTE – 1930	50
21. PÂRJOALE MOLDOVENEȘTI – 1930	52
22. COSTIȚE DE VIȚEL ȚĂRĂNEȘTE – 1935	54
23. FRIPTURĂ ȚĂRĂNEASCĂ – 1935	56
24. MÂNCĂRICĂ DE PUI CA LA COTNARI - ANUL 1964	58
25. ARDEI ȚĂRĂNEȘTI - 1965	60
26. PRĂJITURĂ ȚĂRĂNEASCĂ - 1914	64
27. CORNURI - 1927	66
28. BUDINCĂ DE UREZ CU MERE - 1928	68
29. USCĂȚELE - 1928	70
30. GOGOȘI - 1940	72
31. POALE ÎN BRÂU - 1940	74
32. FRIGĂNELE - 1940	76
33. COLĂREZI CA ÎN PRAHOVA – 1969	78
Bibliografie	80

GUSTĂRI

SALATE

TURTIȘOARE (POGĂCI) CU JUMĂRI

1908

"Toacă bine jumătate oca de jumări reci și le framântă cu jumătate oca făină, puind în aluat 2 gălbenușuri de ou, 3 linguri de smântână, 2 linguri de vin și vreo 30 gr. de drojdii bătute în lapte călduț.

După ce vei fi frământat bine aluatul, îl întinzi pe cât se poate de subțire, apoi îl împături din nou, îl mai frământi și iar îl întinzi. Astfel de 3 ori. Intinzându-l de a patra oară, ca să fie o pătura de 1/2 deget de grosă scoți din el cu un pahar, ca la crafne, turtișoarele, le pui pe tavă, le mai lași să stea ca să mai dospească și după ce sunt dospite le carezi, cu ascuțîșul cuțitului, le ugni cu ou și le pui să se coacă. Tot astfel se pot găti și fără drojdii."

Noua carte de bucate, D-na L.I.S., 1908

Textul original al rețetei

TURTIȘOARE (POGĂCI) CU JUMĂRI

rețetă din anul
1908

Pentru: 6 persoane / Timp preparare: 1h 20min

Ingrediente:

- ❖ 635 g jumări ❖ 635 g făină ❖ 2 gălbenușuri ou
- ❖ 3 linguri smântână ❖ 2 linguri vin ❖ 30 g drojdie proaspătă
- ❖ câteva linguri lapte ❖ puțin ulei pentru uns tava ❖ 1 gălbenuș ou pentru uns turtișoarele

Instrucțiuni:

1. se dau jumările reci prin mașina de tocata
2. se frământă bine o cocă din jumări împreună cu făina, gălbenușurile, smântâna, vinul și drojdia topită în lapte călduț
3. se întinde un aluat cam de 1/2 deget de gros
4. se laie turtișoarele cu gura unui pahar
5. se unge tava de copt cu ulei, se pun turtișoarele și se mai lasă la dospit
6. după ce sunt dospite, se crestează ușor suprafața cu un cuțit în formă de pătrățele
7. se ung turtișoarele cu un gălbenuș de ou bătut
8. se dau la cuptor până se rumenesc (aproximativ 30 minute)
9. se pot servi atât calde cât și reci (rămân foarte fragede)

Note rețetă:

Oca = unitate de măsură de greutate, cu valorile de 1260 de grame (în Transilvania), 1271 de grame (în Muntenia) și 1291 de grame (în Moldova) (<https://dexonline.ro/definiție/oca>)

Aceste turtișoare (pogaci) cu jumări sunt foarte gustoase și foarte fragede. Pot fi consumate pe parcursul mai multor zile.

Iarna, aceste turtișoare sunt o gustare excelentă alături de o cană de vin fierb.

SCROB ȚĂRĂNESC 1930

"Proporții pentru 6 persoane: 6 ouă, 250 gr. smântână, puțină sare, una lingură mălai și 50 gr. unt.

Ouăle bătute se amestecă cu smântână, sare și mălaiul și se pune totul în unt încins. Se servește cu ceapă verde și mămăliguță ."

Bucătăria modernă,
Maria General Dobrescu, est. anii 1930

Textul original al rețetei

SCROB ȚĂRĂNESC

Pentru: 6 persoane / Timp preparare: 15 min

Ingrediente:

- ❖ 6 ouă ❖ 250 g smântână ❖ puțină sare ❖ 1 lingură mălai
- ❖ 50 g unt

Instrucțiuni:

1. se bat ouăle bine astfel încât galbenușurile să fie bine amestecate cu albușurile
2. în ouăle bătute se adaugă smântână, sare și mălaiul, amestecând bine astfel încât să avem o compoziție omogenă
3. într-o tigaie se pune untul și când este încins se adaugă compozitia de ouă
4. cu o lingură de lemn, se amestecă permanent ouăle în tigaie, până când sunt gata
5. se servește cu ceapă verde și mămăliguță

Note rețetă:

Scrob țărănesc – o gustare rapidă de pregătit și foarte gustoasă.

Corul bisericii Domnești, Argeș, anii 1940

rețetă din anii
1930

ALIVENCI

1940

"Cantități pentru 6 persoane: 1/4 kgr. brânză de vacă, 4 ouă, 1 pahar lapte, 2 linguri făină, 1 lingură mălai, 1 pahar smântână, 3 linguri unt, sare. Brânza dată prin sită, se amestecă cu făină, mălai, sare, ouăle puse unul câte unul, și apoi se adaugă laptele. Compoziția aceasta se pune într-o tavă bine unsă și presărată cu făină. Se coace la foc potrivit. Când e bine coaptă, se taie bucăți (pătrate). În farfurie de servit se pune un strat de smântână, apoi se aşeză bucățile de alivenci, date prin unt încălzit. Deasupra se toarnă smântână, amestecată cu o linguriță de făină. Se mai dă la cuptor un sfert de oră să se rumenească."

Noutăți gospodărești. Casa și masa sănătății noastre,
Elisabeta Ciortan, Xenia Nicolau, 1940

Textul original al rețetei

ALIVENCI

rețetă din anul
1940

Pentru: 6 persoane / Timp preparare: 1h 35min

Ingrediente:

❖ 250 g brânză de vacă ❖ 2 linguri făină ❖ 1 lingură mălai
❖ puțină sare ❖ 4 ouă ❖ 1 pahar lapte ❖ puțin unt și puțină făină
pentru uns și tapetăt tava ❖ 60 g unt ❖ 150 g smântână ❖ 1 linguriță
făină și 2-3 linguri smântână de pus pe alivenci

Instrucțiuni:

1. brânza se amestecă cu 2 linguri făină, 1 lingură mălai, puțină sare, 4 ouă puse unul câte unul, apoi se adaugă un pahar de lapte
2. se unge o tavă potrivită cu puțin unt și se tapetează cu făină
3. se pune compoziția în tavă și se dă la cuptor până se coace bine și se rumenește puțin
4. când este gata, se scoate tava și se lăsă aproximativ 20 minute să se răcească apoi se taie în bucăți
5. într-o tigale se pune unt și când este fierbinte se pune fiecare bucătă de alivenci câteva secunde pe fiecare parte
6. într-un vas termorezistent se pune smântână și deasupra se aşază bucățile de alivenci
7. se amestecă 2-3 linguri de smântână cu o linguriță de făină și se pune pe fiecare bucătă de alivenci (se întinde pe toată suprafața)
8. vasul cu alivenci se mai dă încă o dată la cuptor, să se mai rumenească puțin iar smântână de deasupra să capete un aspect compact (aproximativ 15-20 min)
9. această gustare se servește caldă sau rece

Note rețetă:

Pentru a doua coacere toate bucățile de alivenci pot fi puse în același recipient sau căte o bucătă în vase ceramice individuale.

Alivenci - o gustare foarte fină și foarte bună.